

MAGYARKÉNT DÁNIÁBAN

„Örvendeztetek ti igazak, az Úrban; a hívekhez illik a dicséret
Dicsérjétek az Urat czipiterával; tízhúrú hárfával zengjétek néki”

Zsoltárok könyve 33. rész

A Kecskeméti Tavaszi Fesztivál keretében hallhatta a közönség Krisztina Vas Nørbæk Kopenhagenében élő kecskeméti származású orgonaművész-karnagy koncertjét a Református Templomban. A hangversenyen a romantikus korszak skandináv szerzőinek művei csendültek fel. Az orgonaestet a Zsoltárok könyve ideillő mondataival Mikesi Tibor, a Kecskeméti Református Kollégium kántora nyitotta meg, majd pár szóval bemutatta a művészt:

Vas Krisztina zenei tanulmányait a Kodály Iskolában kezdte, majd a Debreceni Konzervatóriumban zongoratanári, a Zeneakadémián pedig orgonaművész diplomát szerzett. 1996-ban első helyezett lett a Gárdonyi Zoltán Orgonaversenyen Győrben. Hat évig tanított zongorát a Kodály Iskolában, ahol a szakközépiskolás fuvolisták zongorakísérője is volt. 1997-ben költözött Dániába, ahol további orgona- és egyházzenei tanulmányokat folytatott Hans Fagius és professor Dan-Olof Stenlund irányítása mellett. 2006-ban egyházkarnagi diplomát szerzett. 2003-tól a koppenhágai Messiástemplom orgonistája és az ottani Koncertkórus vezetője. Ebben a minőségében számos oratórikus művet vezényelt, többek között Händel Messiását és Mozart Requiemjét. Kórusával 2004-ben magyarországi turnén vett részt, ahol Kecskemét mellett a budavári evangélikus templomban és a Tihanyi Apátságban léptek fel. 2011 őszén a Liszt-évforduló kapcsán Dániában egy nagyszabású koncertsorozatot rendezett, amelynek záróhangversenyén Liszt Christus-oratóriumát vezényelte. Orgonaművészként rendszeresen fellép Dániában, ezen kívül magyarországi és németországi koncertturnékon szerepelt. Kamaraművész pályafutásának fontos állomása volt az a hat év, amikor Berényi Bea és Dratsay Ákos kamarapartnereként, valamint növendékeiknek zongorakísérőjeként a fuvolairodalom számos darabját tartotta repertoáron. Dániában is fellép különböző kamarazenei kombinációban, többek között Seres Dóra fuvolaművésszel és Erlend Tyrmi norvég operaénekesssel.

Vas Krisztina a Hunyadvárosban nőtt fel. Szülei ma is itt élnek a Tinódi utcában. Kecskeméti orgonakoncertje alkalmával kértük meg arra, hogy közelebbről is mutakozzon be lapunk Olvasóinak.

– Hogyan került Dániába?

- Férjimmal egy szombathelyi régizenei kurzuson ismerkedtünk meg, mivel ő orvosi pályája mellett viola da gambán is játszik. 1997-ben házasodtunk össze, akkor költöztem ki Dániába. Három iskolás gyermekünk van. Zenét is tanulnak, sajnos nem olyan intenzíven, mint ahogy erre Magyarországon lenne lehetőségük. A Messiástemplomban végzett kántori, zenei munkám nagyon sokrétű. Az istentiszteleti alkalmak, zenés áhítatok mellett a gyülekezeti esküvőket, egyházkerületi temetések is el kell látnom. Az oratóriumkórusom szerepeltetése és a koncertszervezés szintén gondos előkészületeket kíván. A családban is nehéz a gyermekeink iskolai és zenei programjait úgy összehangolni, hogy férjimmal mindenhova eljussunk – legalább külön-külön – megnézni a szereplésüket. Nem szabad elfelejtenem, hogy a szüleim egy-egy nagyobb projekt idejére kiutaznak hozzánk Dániába, és rendkívül sokat segítenek a napi dolgok ellátásában.

Milyen volt magyar zenészként megállni a helyét Dániában?

A fogadtatásom pozitív volt azért is, mert a dánoknak jó véleményük van a magyar zeneoktatásról. A férjem családja kicsi és nagyon melegszívű, ott is könnyű volt

beilleszkednem. Ami a nők elismerését illeti, azt hiszem nehéz lenne Dániánál jobb országot találni, amely a női esélyegyenlőséget olyan sokra tartja. Talán még Svédországban hasonló a helyzet. Karmesterként is azt tapasztaltam, hogy miután az első néhány instrukciót követően a zenekari tagok meggyőződtek a szakmai felkészültségemről, másodlagossá vált, hogy nő vagyok és 160 cm. Természetesen sokat dolgoztam azért, hogy „honosítsam” a kompetenciáimat, tehát ott is folytattam zenei tanulmányokat, amelyekben a férjem mindvégig támogatott. Dánia alkotmányos monarchia, de valójában úgy működik, mint egy polgári demokratikus köztársaság. Ez a kultúrára is igaz, amely szabadelvű. Az utóbbi évtizedekben viták folynak a gyermekek műveltségre nevelése, illetve az általános iskolai énekoktatás szükséges színvonala tárgyában. Sok gyerek jár zeneiskolába, a módszer azonban nem olyan hatékony, mint a Kodály-módszer. A kultúra iránti érdeklődés általában élénkebb, mint Európa délebbi részén. Különösen nyitottak a modern művészeti próbálkozások irányában. A klasszikus zenét ez nem befolyásolja, ennek biztos támogatói köre van.

Milyen módon tartja a kapcsolatot a szülővárosával?

Minden nyáron hazajövünk pár hétre. Ez különösen a gyermekeinknek jó és hasznos, mert a nagyszülőkkel és az unokatestvérekkel találkozáskor közelebb kerülnek egymáshoz, és fejlesztik a magyar nyelvtudásukat is. Az eleinte érzett honvágyam már elmúlt, viszont nagyon sok minden hiányzik, ami Magyarországon adott volt. Hiányoznak a szüleim, a megszokott magyar iskolarendszer, a hazai kultúra, s persze a barátaim. Alkalmanként koncertezni is hazahívnak, mint ahogyan most is. A végleges hazatérésemről gondolkodni nehéz. A családom, kollégáim és a barátaim révén most már nagyon erősen kötődöm Dániához. Az viszont előfordulhat, hogy a gyermekeim közül valamelyik gimnáziumba, főiskolába Magyarországon szeretne járni.

A koncerten dán programmal jelentkezett. Miért nem játszott magyar műveket is?

A Dán Intézet kért fel, és ezért úgy éreztem, hogy a dán zene nagyköveteként érkezem haza. A magyar közönségnek ez talán érdekesebb is, mivel dán műveket nem nagyon hallhattak eddig. Dániában viszont időről időre magyar műveket tűzök műsorra, ott a magyar kultúra megismertetése a célom. Azért ha legközelebb meghívják Kecskemétre, lehet, hogy egy Bach-programmal jövök, mert a közönséget örömmel tölti el az ismerős művek hallgatása is.

Kada Erika interjúja